

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi
Archiepiscopi Pragensis**

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Præstantissimus Modus, Coronam Dei Matris orandi, à Ven. Arnesto
traditus. Caput V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

quos habemus in manibus, manum apponere, & in tensissimum pul-
verem universa redigere ad laudem & gloriam glorioissime Matris
al. suavitatem
se amantis.
Tua? confido in te Domine, quod pulvis iste de laudibus Virginis
multum adhuc fieri poterit efficax ad sanitatem anime languentis, &
sanitatem te amantis. Vide in his singularem quandam cum Di-
vina Majestate familiaritatem!

C. 59.

Amos. 9.

Orationem nocturnam, DEI Matris exemplo, didicisse vi-
 detur Arnestus, de qua sic loquitur: *In omnibus plateis seu affe-*
tibus Beatae Virginis erat planctus. Hoc erat in tempore, quando
consurgebat in nocte, in principio vigilarum, & levabat manus sua
ad Dominum pro animabus parvolorum suorum, qui defisiabant,
quando vulnerati per peccatum primi hominis in plateis Civitatis, &
fame peribant in capite omnium platearum.

C. 78.

C. 79.

Vulnera IESV Crucifixi altè in Arnesti animum descende-
 runt; legantur ea, quæ in illud Jerem. 48. scripsit: *Estote quasi*
columba nidificans in summo ore foraminis. Huc etiam illud, de
Matre DEI sub Cruce stante, pertinet: Fuit IESVS Rex noster
pauper in ingressu, pauperior in progressu, pauperrimus in egressu;
tunc enim nudatus ope & opibus, vestibus & amicis, nihil habebat
omnino, prater oviculam unam, id est, dilectam Matrem suam, &c.
pulcherrima sunt quæ sequuntur, sed nè cui tedium pariam,,
omitto.

Præstantissimus Modus, Co-
 ronam DEI Matris orandi, à VEN.
 Arnesto traditus.

CAPUT V.

C. 133. **D**Escribam *Præsulis Optimi* verba, cùm eorum claritatem
 & efficaciam exprimere ipse non possim. *Nos, ait VEN.*
Arnestus, cum muliercula illa (qua dixit: Beatus venu-

107.

ter qui se portavit, & ubera quo suxilli) studeamus laudare, pre-
dicare & benedicere, ac beatificare non solum uterum aut verba
nutricis nostrae MARIAE; sed omnia & singula membra ejus; cui
non sufficit & in canteco amoris, & in plorog, alijs scripture locis.
ipsam simpliciter commendare, nisi per partes, ad singula membra
ejus, à planta pedis usq; ad verticem, secreta quedam & mirabilia
adjungas preconia singillatim. V. g. Tota pulchra es amica mea,
inquit, & macula non est in te. Caput tuum ut Carmelus, coma
capitis tui sicut purpura Regis jundla canalibus. Et iterum: mu-
renulas aureas faciemus tibi. Item de oculis: oculi tui columba-
rum. Et iterum: oculi tui sicut piscina in Hesebon. Item de au-
ribus: Audi filia, & vide, & inclina aurem tuam; & protulit vir Tsal. 44. 6.
inaures argenteas, &c. Item de genis. Pulchra sunt gena tua si-
cuit turruo. Et iterum: sicut fragmen mali punici, ita gena tua.
Item: sicut vita coccinea, labia tua. Item: dentes tui sicut gre-
ges tonsorum; & Favus distillans labia tua; mel & lac sub lingua
tua. Item: guttur tuum vinum optimum. Item: Nasus tuus
sicut turris Libani, &c. Item: Vox tua dulcis, & facies tua deco-
ra. Item: Collana tuum sicut turris David. Item: duo uberi tua,
sicut duo gemelli binnuli capreæ. Item. Venter tuus sicut acervus
tritici. Item: umbilicus tuus crater tornatilis. Item de muliere
forti: Accinxit fortitudine lumbos suos, & roboravit brachium
suum. Item ipsa dicit: Manus meæ distillaverunt myrrham, &
digiti mei pleni myrrâ probatissimâ. Et alibi: Manus suas ape-
ruit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem. Item: juncture
femorum tuorum sicut monilia. Item alibi: ad ubera portabimi-
ni, & super genua blandietur vobis. Item alibi: Columnæ aureæ
super bases argenteas, & pedes firmi super plantas stabilius mulieris.
Ecce quam diligenter iste bonus alumnus à planta pedis usq; ad ver-
ticem Capitie in ipsa Matre, arg; amica charissima, & nutritrice se-
dula nibil incommendatum reliquit. Sed quia lingua loquitur
Angelorum, non hominum, & Angelis magis loqui videtur, quam
hominibus: ideo audientes hoc, & non intelligentes, quid facient,
nisi quodd utring; per singula membra ipsam beatam & benedictam
in mulieribus prædicens & benedicent? Et ut legitur in Libro de

[Ann.] *Laudibus Virginis : iste modus salutandi ipsam valde gratus est, & ei placidus, ut dicatur : Ave MARIA gratia plena, benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui. Item : Ave, &c. benedicta Coma capitis tui, & benedictus fructus ventris tui. Deinde Ave, &c. Benedicta facies tua, & benedictus fructus ventris tui. Postea eodem modo oculi, aures, genae, nasus & labia, dentes, lingua, gutturi, collum, brachia, manus, palma, digiti, pedes, umbra, viscera, Cor, venter, umbilicus, genua, pedes, planta. Deinde Statum ejus, que assimilata est palma ; & sic per singula non pingeat totam benedicere, sicut eam per singula non pignit Spiritum sanctum commendare. Hæc Arneſsus.*

**Magnum in Arnesto otij odiū,
sacræ Lectionis assiduitas, & in omnes
affectus humanos Rationis Imperium.**

CAPUT VI.

Orationem Lectio sacra comitari libenter solet ; ex utraque nascitur cupiditatum repressio, quod *'Passionum Dominium* vitæ spiritualis magistri rectius appellant. *Serm. 1.* Orationem & lectionem, Petrus Bleſensis duobus ramis aureis comparavit, in quibus columbarum resident duo pulli. Allusit nimurum ad illud Virgilianum : *uno avulso, non deficit alter astreus, & simili turgescit vena metallo ;* at duæ illæ simplices columbae, quid aliud sunt, quām affectus compositi & conjugati ? Audiamus de Arnesto vetus manuſcriptum : *Huic viro talis fuit judicij memoria, ut sicut de credito sibi talento venienti Domine duplicatum lucrum referres curam habuit,*